

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szerkesztői részét illető minden közlemény int. zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal vez. től

27 krajcáros hazafiság.

Pécs, 1896. március hó 4

(*) Szomorú tanúságot szolgáltatnak az utóbbi napok képviselőházi tárgyalásai a magyar nemzetnek. Lukácsiu magyar kiadása, a telerubrikázott bürokrata, a mi pénzügyminiszterünk, elég szerencsétlen volt kiköttyantani, hogy a köztünk és Ausztria közt fennálló vámszerződést örökké kell tennünk. Piruljatok ti Kolonichok, Bachok, és Schmerlingek, alaposan le vagytok pipálva, ti nem gondoltatok ilyesmire, de nem is kiáltotta senki felétek, hogy „hazáruló“, a mint ezt a javított kiadású Domnule Ladislau Lucaciu megkapta az ellenzékétől, és aki ezt valami magasabb rendjel reményében szépecskén zsebre gyűrte, mintha csak nyájaskodtak volna vele.

Nyílt titok már ma, hogy Bánffyék a főbb pontok tekintetében megalkudtak Magyarországot illetőleg, a mi alatt a kvóta fölemelést és a még erősebb bilincseket kell értenünk, mit már 30 év óta viselünk. Az csak hüho, a mit oda át rendeztek az apróbb emberek fölülkerekedett reakciójával a Lajthán tul, mert tudvalevőleg ott is, itt is a hatalmas pénzemberek érdekei a döntők és ezek érdeke pedig az, hogy Magyarország továbbra is megmaradjon abban a gyarmati függésben, mint eddig-elé, sőt ne csak gyapját hagyja nyíratni

jó birkaként, hanem tőrje, hogy helylyel-közzel az elevenbe is belevájáljanak sanyargatóink, hisz szívós életűek vagyunk, az okozott folytonossági hiányt majd viszszapótolja a nemzet ösereje.

Még a legszerényebb ujság sem bocsátaná meg ingyenes külső dolgozótársának, ha megkockáztatni merne olyan nyilatkozatot, mint a magyar pénzügyminiszter, hogy t. i. a vámszerződés állandó jellegű lenne. És mégis a magyar parlament többsége némán hallgatta és türte ezeket a nemzetet mélyen meggyalázó kifejezéseket, melyek jobban égetik a hazafi arcát, mint a zágrábi zászlósértés és Bánffy bárónak akkor tanusított hősies Rückwärts-koncentrirungja.

Ha még bevégzett tökéletességű, ránk nézve kiváló előnyöket nyújtó volna az a vámszerződés, akkor értenők, hogy kapnak rajta és remegnek attól, hogy netalán a bolondfejtű osztrákok nem akarják meghosszabbítani. De hát hiszen a mai alakjában csak a terhek újabb és legújabb halmazát rakják reánk.

Bizony-bizony átokként nehezedik reánk, szegény hazánkra ez az Ausztriával kötött politikai és közgazdasági kiegyezés; de hát azért még e mellett is megvultunk hosszú időn át, mert volt reményünk, hogy egyszer valahára beteljesedik a mondás,

hogy „Nem font az ördög olyan hosszú kötelet, a minek vége ne legyen.“ És ime, mily sajátságos, a magyar nemzet parlamenti többségének tetszik az állapot, sőt jobban tetszik az örökös rabszolgaság, hisz röhögve helyeselték Lucaciu pénzügyminisztert a háta mögött ülő zsebrákok, a mikor kijelentette, hogy a vámszerződés koldus-tarisznyáját végleg a nyakunkba fogják akasztani.

Ó, az a koldus-tarisznya, mily nagyon is ismeretes vagy te a világtörténelemben. Németalföld komor, sápadt arcú, kiéhezett, de hazájuk szabadságát szerető fia hosszú sorokban vonultak zsarnokuk elé koldus-tarisznyával nyakukban. Ezek a koldusok azonban tönkretették a híres „armadát“, kivívták hazájuk függetlenségét és kiűzték hazájukból a „gaz“ spanyolokat, mint Cantu Cezár írja. Hja, nálunk ez nem lehet, a mi többségünk előtt a haza fogalma kissé ki van korigálva, és mindeniknek a saját „hasa“ az érdeke. A hazafiság 27 kros portékává devalválódott, melyet kalucsnis lábakkal meggázolnak és bolondok rögeszméjének tartanak a hatalom fényében sűtkérező szent fazekak papjai, szolgálí egyaránt.

Ott van a szerencsétlen irek példája, egészen analog ezekkel a mi sorsunk. Nem vagyunk képesek ezekkel együtt arra a magaslatra emelkedni, melyre egy nemzet-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Katalin-bogár.

A jácintus már kinyílt az ablakban régen s ma szent Katalin bogarat is találunk. A korai meleg nap szülötte ez, a napé, a mely kiköti s előbujtatja. Kissé gémberedett volt szegény, de a szobában nagyhamar vidáman emelgette szárnyai korálltakaróját s ismeretséget kötött a belső állatokkal. János, aki behozta, nem sokat ad a bogár-férgekre, de ezuttal mégis megörült neki.

— A mi napunk se kutya — mondta.
 — Aki Afrikában süt, truccmadarat nevel, ez mög Katalin bogárt.

— Mit? János?

— Truccmadarat. A truccmadár, vagyis magyarul nyarga, lakik az Afrikában és tojásait homokba rakja és az nap ott azokat kiköti.

János e tudományát aligha az iskolából meríté, hanem inkább valamely állatos bódé elől. Mindegy, így is csak szép az s János megbökvén ujjával gyengén a bogarat, gyorsabb mozgásra ösztökélte.

— Röpködj no, majom.

De nem röpködött, hanem csendesen mendegélt az abroszon. Lassan került meg hamutartót, ami nagy dolog lehetett neki.

Egyszer el is unta s fölmászott reá. Mi lehet ott. Szétnézett s nem volt kedvére való a hely, különösen egy darab papirszivar, amely még füstölgött. A Katalin-bogarak bizonyára nem dohányoznak. Hirtelen lejtött, csuszva a nikkell rovátkátlan lapján az abroszra. Most megint gondolkodnia kellett (mert buta az ilyen ujszülött kis bogár), hogy merről jött s merre menjen. Nyitogatta a takaróit, ami olyforma lehet náluk, mint mikor az ember gondolkodva a haját borzolja. Végül mégis a helyes utat találta el. Egy darabig az abrosz sárgás virágain lépkedett, de a midőn a piros részre ért, megint csak megállt. Bajos ez nagyon. Hogy menjen valaki annyi sárgából egyszerre annyi verességbe?

Ez ismét nehéz tépelődés volt. Egyszer vissza is fordult, de azután a kietlen veres tenger szélére ment s aggódva tekintett rajta végig, hogy vajjon látná-e a tulsó partot? Hja, hol van az. Egy egész araszszal tovább. Ki látna el egy araszig, mikor ő maga nem nagyobb, mint két gombostű fej.

Szerencsére segítségére érkeztek a belső állatok. A belső állatok hárman vannak s két fajra oszlanak. Az egyik fajban aztán megint van két alfaj. Még az ósziól maradtak meg a szobákban s azóta becézó gondal őriztetnek, mint ritkaságok, egy légy s két szunyog. Ebből az egyik alacsony, a másik ellenben sokkal magasabb termetű.

Mindhárman védett személyiségek. A légy házunk legye, a szunyogok házunk szu-

nyogai. Nem bántanak senkit. A nap legnagyobb részét a padlaton töltik, ahol vékony fekete vonalkáknak látezanak. Csak ha napfény van, bujnak elő s este a lámpa köré jönnek.

Tapasztalt állatok ezek, akik már a második szunyogöltöt élük keresztül. A viláért sem szállna el a lámpa fölött, ellenben tudja, hogy a külső tejüveg oldalán melegedni lehet, anélkül, hogy megégne. Ilyenkor, úgy látszik, hogy lábszárait nyújtogatja. Rug velük, hol egyikkel, hol a másikkal, míg mind a hatra rákerül a sor. Nem tobzódók, kevéssel megelégszenek, a szikvizes bor csöppjeit szeretik s e tekintetben izlésük különbözik a légyétől, a ki megint a sör bolondja.

A légy egyéb tekintetben is egészen más. Kissé szemtelen, de ez, mint örökölt baj, megbocsátható. A két szunyog állandóan a dolgozóban tartózkodik s teljesen negligálják a füstöt. Tél közepén, mikor átlag a szobák melegebbek mint ilyenkor, a csupasz falon tartózkodtak, most a képek alá bujnak s egész nap hirt sem hallani felőlük. Ellenben a légy végig jár mindent, most itt van, másikkal pillanatban a konyhában. Ugy látszik, úgy tud ügyelni az ajtónyílásokra, mint a ki-bejáró macska. Mindenfelé elmegy, de onnan mérgeesen száguld el, a hol rányitják az ablakot. El-elviszik a virágok közé, de evés idejekor föltétlen előjön s ilyenkor kihívja maga ellen a legerősebb kritikát is. Valóssi

nek okvetlenül föl kell hatolnia, ha az idegen kereskedés agyonszorító békóit le akarja rázni magáról. A külföld gyárosai zsákmányolnak ki bennünket 27 krajcáros portékáknak reánk zuditása által, a miben sikerrel konkurálnak velök azok a politikusaink, a kik 27 krajcáros hazafiságukkal henecegnek mellüket verve a közélet porondján, pedig-pedig, ha egy politikai Röntgen-sugár esnék rájuk, be sok Bokross és Pulszky kerülne közöttük . . .

Akaratlanul szólta el magát a pénzügyminiszterünk, annyi tény; ámbár az is tény, hogy igazat mondott, mert később sietett magát kimagyarázni, sőt a pénzügyminiszter-aspiráns Tisza István is segített neki nagyban — tódítani. De hiába, a visszaszívás nem sikerült egyiknek sem és minden jel azt mutatja, hogy a gonosz, hazaáruló terv már megfogamzott és most azon dolgoznak, hogy megvalósítsák és alkalmaztán törvénybe iktassák. Ekkor — úgy hiszik Bécsben — vége, örökre vége a függetlenségi törekvéseknek; mert kezükben a Csemegi-féle kodex-szel, a ki Ausztria ellen akar, vagy merészkedik izgatni, egyszerűen elcsukják a szabad levegő elől a szegedi csillagbörtönbe, sőt mint providens férfiak, gondolva a tulzsfaltságra, gondoskodtak politikai rajongók, lázítók, rebellis megférhetetlen bolondok újabb menhelyéről — Vácott.

Nem marad egyéb hátra, ha ugyan nem sikerül nemzetünknek bármi uton-módon lehetetlenné tenni ezt a mostani kormányt, mint kivándorolni és szabad prédául engedni ezt a földet, hol ezer éve apáink vére folyt, sanyargatóinknak, hadd turják ók és keressék ki belőle az aranyat; de mi ne legyünk továbbra is az ő rabszolgáik, hagyjuk itt nekik a 27 krajcáros hazafiakat.

nüleg tudja, hogy nem bántják, másképp nem volna ily önhitt. Odáig vitte már, hogy több szőr emelkedett fölé valamely pohár talpa, hogy astán zsupsz: voltál és nem leszel. Mégis mindig megkimélve maradt az ilyen sors-tól. Hadd éljen. Ó az egyetlen azok közül, a kik kortársai voltak s ha a tavaszig megmarad, csodálatosan bámult és lesz ő az ifjabb generáció előtt. A legyek társadalmában egy év egy századot képviselhet s ilyformán ez az izmos állat (mert légynek csakugyan izmos) egy lettint század szokásait viszi át az új nemzedéknek.

A tavassz pedig, mint jácintus és katalin-bogár mutatja, már nem messze jár. A nap, téli elhajlásából egyre jobban emelkedve fölfelé, nap nap után hosszabb látogatásokat tesz. Ez igen vidám helyzet. Mire pár hónap múlva megunjuk s védekezünk ellene, már el is felejtjük, hogy mennyire kedves ilyenkor. As nagy élvezet, a tavasz jöttét lenni a nap forgásán. Ni, már a kulcstartóig szolgál a sugara, ni már a képig is bejár. As a képráma sem ragyogott egy félév óta a fényében, úgy lehet, örül is neki. Hejb, ilyenkor sebesen jelen meg a légy, de még az esti világhoz szokott szunyogok is. Bizonyos, hogy egyik fajta sem kedves jószág, de most van bennük valami hirhozás, valami üdvözlet, amely sokkal többet mond, mint az utcán másskáló fiatal urak világos keztyüi.

Igy volt épp ezen a reggelen is, midőn a szent Katalin bogarát nálunk tisztelhetők. A veres tenger szélén megállott s tépelődött. Ekkor sugva repült hozzá a becsillanó nap-

H i r e k.

Pécs, 1896. március hó 4.

Médiumok a közönség köréből.

Ma estére Homes és Fey antispiritizta mutatóvanyáikat köz kívánatra még egy előadásban produkálják majd a Vigadóban és kétségtelen, hogy ismét szép számban tölti meg a publikum a nagytermet, a melyben hiszen olyan ritkán járnak manapság — szellemek.

Mert igen kedvező alkalom ez mindenki számára, hogy kipróbálja, mennyiben alkalmas a természete a mágnétizálásra s hogy ő maga mikép válik be médiumnak? Hölgyek és urak kíváncsiak lévén erre, természetesen egészen a jóslatunk, ha a közönség élénk érdeklődéséről beszélünk.

Kétség nélkül érdekes is, ha megtudhatja az ember magáról, hogy alkalmas médium-e? A férfi azért érdeklődik, hogy legalább biztos benne, hogy milyen könnyű vagy nehéz szerrel győzik le a nők; a nő pedig mindig kíváncsi arra, hogy mikép főt, milyen hatást tesz — mint médium — a férfiakra.

És mert a vasárnapi és hétfői előadások alkalmával csak kevesen elégíthették ki — hölgyek és urak — ebbeli kíváncsiságukat, hát innen az a köz kívánat, melylyel Homes és Feyt rávették, hogy tartson ma este még egy előadást, amikor aztán tömegesebb médium fog ajánlkozni a közönség köréből, hogy kipróbálják, mennyire alkalmasak médiumoknak.

Tagadhatatlanul érdekes is az, mikor — mint például a hétfőn tartott előadás alkalmával is — a kedves és bájos Homes Feyné asszony kiválaszt magának két urat a publikumból, hogy azok őrizték odakint, nehogy valamit megtudjon abból, a mi bent a teremben történik.

És aztán ugyancsak hidegvérű legénynek kell annak az urnak lennie, a kinek két kezét hol a forró homlokához, hol még forróbb — kebeléhez szorítja a csinos asszony két pici kezével s így sétál vele végig a közönség sorai között, hogy kiválassza, a kit az ő kintlétében megérintett.

sugár sávjában a vén légy s előtte leszállott a levegőből. Gyors lábával előbb erre ment, azután arra, végül egyenesen a jövevénynek tartott. Ez meghökölt, szegény. Pár napos létében, mióta nem tudni mely virág oldalából, mely fal hasadékából életre került, ilyen gyorsan mozgó fekete egyéniséget ő még nem ismert.

Ki és mi lehet ez? Mit akar? Ekkor újból zaj hallatszik, vékony zizegés: jönnek a szunyogok, akik közül rendszeren a kisebbik jár elől. Szintén odatelepednek, amint már ók szokták, aprózva a reptelést, mint mikor gyorsfutásban megállni akar az ember. Kis ideig voltak így, nézve egymást idegen szemmel.

De akkorra a nap is odaért, egy sugár a falról lefutott az asztalra. Mintha a terítő vékony bolyhai is megrezzentek volna tőle örömlükben, amidőn először végigszoklott rajtuk. A légy fenni kezdte az első lábait, majd a hátulsókat kapta fel s azokkal végig simogatta a pókszita szárnyakat. A magasabb természetű szunyog társához lépett s most mindhárman egyetértőleg közeledtek az ifju jövevény felé. Valami néma üdvözlés eshetett köztük ekkor, mert a következő pillanatban egyértelműleg haladtak előre s a vén légy boston vezetete kínálkozó kifimorzsák karibdissei között egy kockacukorhoz a szent Katalin bogarát.

T ö m ö r k é n y I s t v á n.

Boldog asszonyörök! mégboldogabb halandó, kit ennyi ideig kezén vezet az a szép asszony! gondolja a közönség férfirésze. De mindjárt azt is mellé gondolja: Boldogtalan Homes-Fey, a kinek ilyen felesége van, a ki mindent tud, mindent lát, mindent kitalál! Jó, hogy a mi feleségeink nem ilyen mindenttudók!

A legnagyobb szenzáció azonban a férfimediumokra az, mikor a csinos és igazi alföldi magyar szépséggel, a ki magyarul a legkorrektebbül beszél, Davenport kisasszonnyal egyetemben lefüggönyözik azt a boldog halandót, ki a számtalan vállalkozó közül elsőnek lép véletlenül a podiumra. Lefüggönyözve lenni egy megkötözött kezű csinos leánnyal, aki ezenközben simogatja az arcunkat, kipedri a bajszunkat és — kigombolja a mellényünket: nem megvetendő boldogság s valóban kritikus helyzet, mint egy előttem ülő, éjfélete hajú kisasszony a közönség soraiból elég hangosan megjegyezte a hétfői előadáson.

Hát arról az almáról mit szóljunk, a mit egy médium — a ez már hölgy, még pedig csinos — elrejt a keblébe s onnan Homes Fey asszony szépen előkeresi? Boldog alma! Ő visszanyerte a paradicsomot, melyből miatta tüztek ki Ádám apánkat hajdanában!

Aztán meg az a festői kép, a mint Homes Fey asszony körül három bájos nő-médiumot Homes Fey ur vállától egész talpig beborít a kék posztóval s csak a göndörfürtű fejek mosolyognak a publikumra: ezzel a szituációval hatás tekintetében bárki is meg lehet elégedve.

S hogy a mindentudó Homes Fey asszony mindentudását jóslásra is fel lehet használni, azt igen praktikusán bizonyította be egy ur, a ki a közönség soraiból egy — sorsjegyet mutatott fel. Homes Fey asszony megmondta nemcsak azt, hogy az miféle sorsjegy, de a számát is.

— Kijön-e? kíváncsiskodott előre kiesztelt módon a sorsjegy tulajdonosa.

— Ki, háromezrezer korona nyere ménnyel. Felelte Homes-Fey asszony csak azt nem jósolta meg, hogy — mikor?

Homes-Fey asszony révén különben reklámot is lehetne csinálni. Ajánljuk, hogy például a ki fogtechnikus, egy fogat tegyen a mellényzsebébe s ezt is ki fogja találni a mindentlátó asszony; a ki életbiztosításokban utazik, egy életbiztosító, kötvényt mutasson fel és így tovább. A mindentlátó asszony különben elég ovatos, s ha rosszat lát, inkább nem mond semmit. Megtörtént például hogy egy valaki egy újság címét akarta vele elolvastatni, de nem sikerült. Hja, mert a mindentlátó asszony bekötött szemével egy napollót látott, egy valóságos fénylő napot, meg egy rozsdás ollót, s ebből rosszat sejtve, inkább nem akart látni semmit.

Szóval Homes Feyék a médiumlázt elterjesztették közönségünkben s remélhetőleg ma este igen sok médiumot fogunk látni a közönség köréből, a mint Homes Fey urral Homesné asszonnyal és Davenport kisasszonnyal — szellemeskednek!

Csatt.

Napirend 1896. március 5-én.

Naptár: csütörtök, márc. 5. — Róm. kath.: Őrsz. — Prot.: Őrsz. — Görög-kel: (febr. 22.) Jenő — Zeidó: Adar 20. — Nap két 6 óra 33 perckor. — Nyugszik 5 óra 49 perckor. — Hold két éjjel 0 óra 50 perckor. — Nyugszik 8 óra 45 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 3 Celsius fok meleg; légnyomás 743 — Kihátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint boros, enyhe, esős idő várható.

Színház: „A löcsei fehér asszony“, Jókai Mór drámája.

— (Telekkönyv Pécsváradon.)

A Pécsváradon felállítandó telekkönyvi hivatal legközelebb a megvalósulás stádiumába lép, a mennyiben — mint értesülünk — a belügyminiszter leiratban értesítette a megye főispáni hivatalát, hogy a telekkönyvi hivatal felállításának előmunkálatai befejezést nyerén, a hivatal felállítása most már a legközelebbi időre várható.

— (Pécsi felolvasó Budapest.) Pénteken, f. hó 6-án mutatja be Kozári Gyula, pécs-belvárosi segédlelkész Descartesról írott pályanyertes művét, felolvasást tartva az Aquinói Tamás-körben „Descartes és Aquinói Tamás ismeret elmélete” címén. Mint értesülünk, Kozári ur a jövő hónapban a Szent-István társulatban is fog felolvasást tartani, melyre, mint az utóbbi társulat irodalmi szakosztályának tagja, már felszólítást is kapott.

— (Új anyakönyvvezető.) A belügyminiszter Baranyamegye jakabfalui anyakönyvi kerületében R o z g o n y i Ödönt anyakönyvvezetővé kinevezte őt a házasságkötéssel és a házassági anyakönyv vezetésével is megbízta.

— (Törvényhatósági bizottsági tagok választása.) Pécs város törvh. bizottságából a törvény értelmében kilépő 29 bizottsági tag helyének betöltése céljából a közgyűlés f. hó 15-ik napját tűzvé ki a választás idejéül, A i d i n g e r János kir. tanácsos polgármester most a választás módjait illetőleg egy hirdetőmentet bocsátott ki a választókhoz, melyből közöljük a következőket: A választás vezetésére kiküldettek: Az I. választó kerületbe, melynek választási helye a szigeti külv. közs. tanéptület, elnökül dr. Jobst László, h. elnökül pedig Tamásy Ferenc. A II. választó kerületbe, melynek választási helye a belvárosi községi fiúiskola, elnökül Littke József, h. elnökül pedig Rath Mátyás. A III. választó kerületbe, melynek választási helye a városi tanácsház irodai terme, elnökül Kindl József, h. elnökül pedig Majorossy Imre. A IV. választó kerületbe, melynek választási helye a felső-vámházutcai népiiskola, elnökül Decleva Vilmos, h. elnökül pedig Ratkovits Ferenc. Az V. választó kerületbe, melynek választási helye a sörház utcai polgári leányiskola, elnökül Zavaros Péter, h. elnök pedig Weidinger Ferenc. A törvényhatóság választott tagjai közül ezuttal kilépnek: Az I. választó kerületből: Dobszay Antal, Horváth Kokán György, Horváth Kokán Ignác, Tamásy Ferenc és Zsille Zeigmond. A II. választó kerületből: Bedő Imre, Dischka Győző, Incédy Dénes, Hartl Ferenc, Littke József, Stern Károly és Weiler Nep. János. A III. választó kerületből: Aidinger János, Bánffy Simon, Magenheim József, Kindl József, Krasznay Mihály, Littke Ferenc, Pataky Lucidus és Praindl Mihály. A IV. választó kerületből: Burghardt Károly, Gadó Nagy József, Papp József és Rauss József. Az V. választó kerületből: Járányi József, Kone András, Károly Ignác és Lill János. Valamint betöltendő itt még néhai Bubreg Antal elhunytá folytán üresedésbe jött hely is. Nevezettek azonban esetleg 6 évre újra megválaszthatók. A választó kerületek következőképen vannak elosztva, u. m.: I. kerülethez tartoznak: Alajos, Alsó-Makár, Árpád, Atilla, Bálits, Bátor, György, Kaszárnya, Kaposvári (szig. külv. rész), Király, Kis-Gyűd, Kis Makár, Klimó (szig. külv. rész), Kis-Kereszt, Kis-Rókus, Kis Makár, Kórház, Makár, Mezőszőlő, Miklós, Nyár, Nyil, Országút (szig. külv. rész), Óz, Petresselyem (szig. külv. rész), Radenics, Rókusalja, Rókus, Sándor, Tavass, Tábornok, Tábor, Vilmos, Vi-

téz, Xaver, Xaver köz utcák, ugy Rácváros és azt környező szőlők és malmok. II. kerülethez tartoznak: Alsó-Malom, Apáca, Bathány, Cindery, Citrom, Deák, Eötvös, Fejérvár, Ferenciek, Fürdő, Gábor, Gyár, Haltér, Hunyady, Indóház, Iskola, Jókai (előbb Kis tér), Káptalan, Kigyó, Klimó (belv. rész), Kert, Légszeaszgyár, Majláth, Nepomuk, Országút (belv. rész), Országút (sikl. külv. rész), Pajtáskert, Radonay, Rét, Scitovasky-tér, Siklósi, Szepeay, Teréz, Vaspálya-tér, Vörösmarty és Zrinyi-utcák, illetőleg terek. III. kerülethez tartoznak: Anna, Bástya, Boltivköz, Irgalmas, János, József, Kálvária (belv. rész), Kazincz, Kisfaludy, Kis-Flórián, Király, Lyceum, Majláth tér, Mária, Megye, Malom (belv. rész), Mór, N.-Flórián, Papnövelde-köz, Papnövelde, Percel (Ó-pósta), Plébánia, Plébánia-köz, Petreszelyem (belv. rész), Sörház (belv. rész) és Széchenyi tér nevű utcák, illetőleg terek. IV. kerülethez tartoznak: Alsó-Balokány, Erzsébet, Farkas István, Felső-Balokány, Felső-Vámház, Gründler, Halász, Harangöntő, Katalin, Kis, Könyök, Kossuth Lajos (előbb fő-utca), Lánç, Major, Malom (bud. külv. rész), Orsolya, Pálya, Temető, Vásártér és Zsolnay-utcák, illetve terek, ugy a Bányatelep és a város keleti külterülete. V. kerülethez tartoznak: Ágota, Ágoston, Ágoston-tér, Alsó-Haviboldogasszony, Alsó-Puturluk, Antal, Barátur-környék, Felső-Puturluk, Ferenc, Gáspár, Gáspár-környék, Hatház, Felső-Haviboldogasszony, Hegyalja, István, Kálvária (bud. külv. rész), Károly, Kis Boldogasszony, Márton, Mihály, Minden-szentek, Mandola, Ótemető, Péter, Pucher, Sörház (bud. külv. rész), Szikla, Szőlő, Szőlőköz, Sándor, Tettye, Virág, Zidinakörnyék és Zöldfa-utcák.

— (Himen táblájáról.) Nem hiába benne vagyunk a nagybőjten, nincs is most a fiatalságnak házasulási kedve. Ki sem igyekszik a bőjt egyhanguságát a mézesetek boldogságával fűszerezni, s ezért bizony igen kevesen háborgatják az anyakönyvvezetői hivatalt nemcsak a házasság megkötésével, de még a házasulási szándék bejelentésével is. A házasulandók kihirdetési tábláján pedig alig 5-6 jegyespár neveit olvashatjuk s mult esztőrtőki számunkban történt közlésünk óta csak egyetlenegy új jegyespár neve került a táblára és ez: ifj. Ritter József, róm. kath., Pécs — Horváth Ilona, róm. kath.; Pécs.

— (Razzia.) Az éjjel ismét razzsiát tartott rendőrségünk, a mely alkalommal egy budai külvárosi kocsmában 3, egy országuti bormérésben 2 és az utcákon 3, összesen tehát nyolc lakás és foglalkozás nélküli csavargót tartóztattak le. a kiket kihallgatásuk után illetőségi helyükre fognak utaztatni.

— (Katonai lóvásár.) Baranyamegye területére vonatkozólag a katonai kincstár számára vásárolandó lovak előállítására céljából a katonai lóvásár Szent-Lőrincen folyó hó 30-án fog megtartatni. A vásárra felvezethető minden 4-7 éves, legalább 158 centiméter magas (15 markos) ló, melyek közül a melyek beválnak, a vásár helyszínén fognak a katonai kincstár által készpénzfizetés mellett megvétetni. A vásáron legalább harmadik évüket betöltött csikók is megvétetnek a katonai kincstári lónevelő-telep részére.

— (Vidéki csendélet.) Ma kísérték át — mint barcsi tudósítónk írja — az ügyészség fogházába azt a három jeles embert, kik mult hóban anonim levelet irtak Széchenyi Ferenc gróf tarnócai lakos és Skergula Ferenc korcsmárosnak, hogy ilyen

módon könnyen jussanak néhány forintosh. Az illetők bizonyára valami mult században játszódó rémregényt, talán Rinaldo Rinaldini történetét olvashatták, és ennek alapján indulva próbálták szerencsésüket, kihagyva azonban számításukból azt a körülményt, hogy ma a 19. század végén már nem igen szokott az ember holmi betyár-stiklitől annyira megijedni, hogy az illetők kivánságát azonnal teljesítse, különösen, ha a csejt, vagy a könnyen nyerhetési szándékot oly számár módon hajtják végre, mint ezek tették. A manapság ritkán előforduló esetről tudósítónk a következőkben számol be: Széchenyi Ferenc gróf, a tarnócai uradalom nagy népszerűségnek és közszeretetnek örvendő ura, Barcsan feladott levelet kapott, melyben valaki felkéri őt, ha azt akarja, hogy ő és családja életben maradjanak, akkor 8 nap alatt este küldjön a szentesi határban álló Krisztus urunk keresztfájához 150 frt készpénst, melyet a levélben megnevezett helyre tegyenek, a nélkül azonban, hogy a dologról a gróf valakinek valamit szóljon, különben baj lenne — mondja a levél írója. (Milyen elővigyázó!) Tudósítónknak sikerült e levelekbe betekintést nyerni, miertis módunkban áll azokat szószerint, a mint irva vannak, közzé tenni. Hangzik az pedig következőképen:

„Dicsér teség az Úr Jezus Krisztus sz, neve jelen soraimal megkérem Nagyméltó Ságát ennek Folytán nagy szorongatásokban szenvedők nem hanyakák sem lumbaák hanem ross világ sorsa kényaszeriti szegény munkás embőrt mindenre, azért kegyes méltóságos Széchenyi ferenc gróf kegyeskedjék esen kéré semet teljesíteni 150 forintot becsomaguni és bepecsétűni és sőtés nélkül kesembe jutatni, azonformán egy külön leveleszt készsicsőn as szentesi utmellelt lévő őrnek Sára Sándor nevűnek át adni hogy esen csomagolt pénst üdvősitő név alatt legyőn hogy anak adasék ki az üdvősitőt kéri és azon őrt jól megérteni külön levél által szűveskegyék hogy titokban maradjon mert különben kész vagyok élethalált esenveni és amit csak azt megtőszőm. Kegyes méltóságos ne tesék azt könnyen veni, hanem tesék jó megérteni, mert különben felgyujtok amit érek kapok, akor nem 150 frt kára lősz hanem Isten tuga menyi még hálára is ügyesekők mert nagy szűkségbe esenvedők és azt ha mőgtőtte azt legjobb békével és titokban tartani szűveskegyék, ugyhissem őn azért gróf fog maradni és engőm mind üdvősitő nevőn üdvősit és 8 nap alatt meglőgyőn teljesítve akor as ajtó fölé írja ki az üdvősitőt ha est gróf ur megtőtte és as pénz as kesem kőst lősz köszőnő levelet írok. isten velűnk lőgyőn.

A másik levél, mely az előbbitől csak annyiban különbözik, hogy az illetők 150 frt helyett csupán 50 frtot követelnek, következőképen szól:

„Tisztőt Skergula Vendéglő ur! Jelen sorjaim által mőgkérőm hogy a szentesi Szőlőhőgy Ben levő körőst fához vigyőn 50 forin kész Pénst és as lámpa alatt egy kődarab fekesik, a kődarab alatt van egy luk abba tesék bele tőni 8 nap alatt meglőgyőn mert ha nem a legnagyobb bossu álast követelők el irányában fölguytom a hást minden épületjít azért as legnagyobb türelőme lőgyőn mert tuga hogy as isten mér ata a szembőrnek a gazdaságot hogy szőgénynek is adatasék. Azért hát a körőst fához vigye, azért agyon as isten helőte másikat, de még van egy szó, ezen írást jó errejcsa, isten maragyon vele.”

A három híres ember pedig: Szunleitner József, Farkas János és Paksa Regina szentesi lakosok. A levél vétele után jelentés tétetett a helybeli csendő-

parancsnokságnál, mely azután éppen akkor fogta el a levélíró Szunleitner Józsefet, mikor az az Údvösítő nevében át akarta venni a neki csaléteknek a gróf által kiküldött csomagot, így astán vallatára fogva, hamarosan beismeré mindent, és cinkostársait is megnevezte. Most majd lesz mind a háromnak ideje bölcs munkájuk fölött elmélkedni.

— **(A kártyavetés vége.)** Özv. Sik Pálnéhoz beállított tegnap délután ugy öt óra tájban egy cigányasszony s rövid ajánlkózás után rávette ast, hogy vettesse meg vele a kártyát. Kártyavetés közben aztán as lett szükségessé, hogy az özvegy kimenjen a konyhába s onnan jöjjön be, mikor a cigányasszony hívja, hogy meghallgassa a jóvendölést. Ugy is történt s a jó jóvendölésnek Sikné asszony annyira megörült, hogy nem is nézett körül a szekrényén, honnan pedig — míg ő kint volt a konyhában — a cigányasszony több darab értékes edényt tüntetett el a batyujába s a mellett egy selyem kacabajkát is lekasztott a fogasról, s ast is elrejtette. Végezve astán dolgát s nagy hálálkodás közt fogadván el a pár fillért, a mit a jóvendölésért adott neki az özvegy, elment, még pedig olyan gyorsan, hogy mikorra a meglopott asszony kárát észrevette, már nem volt található sehol a városban. Most keresik a tolvaj cigányasszonyt, a ki bizonyára nem legelőször próbálkozott így meg a szerencsével.

— **(Ormánysági lakodalom a millenniumon.)** Az eszedéves kiállításon bemutatandó népszokások sorozatát a kiállítás igazgatósága az ormánysági lakodalom bemutatásával szándékozik megkezdeni. Erre vonatkozólag az igazgatóság tegnap egy átiratban értesítette a megye főispánját, tudván, hogy a lakodalmi menetben résztvevők utazási és ellátási költségeit, ugy az egész lakodalmi mutatvány kiállítását fedesi s csak a lakodalom résztvevőitől kér szép, deli jegyepárt és szemrevaló násznépet kijelölni. Így tehát az ormányság lakodalmi ünnepét — mint a népszokások között az elsőt — is látni fogjuk a kiállításon.

— **(Meghírsült zsebelés.)** Az éj-jel Pazdera Antal napesámos kissé boros fővel ballagott hasafelé a hisgyúd-utcán, mikor hozzácsatlakozott egy ismeretlen ember, tüzet kért tőle s míg Pazdera gyufát gyújtott neki, addig belenyúlt a zsebébe s onnan ott levő s két forintot tartalmazó buggyallárisát el akarta lopni. Pazdera azonban észrevette s lármát csapott, mire az ügyetlen zsebelő megugrott. A rendőrség keresi.

— **(Péntekesek estélye.)** Következő sorok közzétételére kérettünk fel: „A péntekesek asztaltársaságának háznagya adja tudtára mindenkinek, a kit illet, hogy a f. hó 7-iki vigalom szigoruan zártkörű lévén, arra semmiféle élő halandó, ha névre szóló meghívója nincsen, bó bocsátva nem lesz. Kanyit mihezstartás végett.“

— **(Sörre szomjasó cigányok.)** Egy sörgyárból egy kocsiival jóféle frisse sört szállítottak tegnapelőtt Siklóra. A vókányi határban megálltak egy kis pihenésre a kocsiival s betértek a kisérők az utszéli bormérésébe. As ut mellett tanyázó cigány-csapatnak szemet szurtak az őrizet nélküli maradt sörös hordók és egy kettő, odarohan-

tak a kocsihoz, hamarosan levettek arról két hordó sört s még mielőtt észrevette volna őket valaki, szépen elhelyezték a sátoros eszekerük mélyében. asszal befogták a gebéiket s pár perc múlva vigan ügettek az ország-uton szákmányukkal együtt. A sörszállító mikor visszatértek a kocsihoz, csak akkor vették észre, hogy két hordó sör hiányzik arról s szomoruan konstatálták, hogy biz azokat az ut mellett tanyázó cigányok lopták el. De hát ki gondolta volna, hogy azok olyan hamar szemet vetnek a sörös hordókra s felszedik sátorfájukat s elillannak a lopott sörrel együtt pár rövid perc alatt. A sörre szomjasó cigányokat keresi a csendőrség.

Művészet, irodalom.

○ A szultán. A szerelemre éhes, szerelmi vágyában beteg Szelim szultán ábrándos, szerelmes történetét hallottuk tegnap megint, a mit Verő György olyan ügyes meseszövéssel, még ügyesebb komikai érnyilvánításával s mindenek felett fülbemászó muzsikával ad elő. A szultánt Juhász Ilona játszotta, a ki hosszas betegsége után most lépett fel először. A vizontlátás igen kedves volt a közönségre, mert nemcsak arról győződünk meg, hogy kedvelt primadonnánk szép hangjának nem ártott a betegség, hanem arról is, hogy olyan tiszta, olyan csengő, legfinomabb részletekben is olyan kifejező a hangja, a milyen régen nem volt, s a betegsége alatti pihenés hangjának mindenestire nagy hasznára vált. Mindjárt belépő dala után tüntető tapsal üdvözölte a közönség, mely taps eztán megújult csaknem minden énekszámá után. A Roxeláne-keringő hallatára pedig valóban az ámulat néma csendje szállta meg az egész házat, mert még ilyen szépen énekelni est Juhásztól sem hallottuk. Valóságos tapsvihár is tört ki a dal után, a mit a kedves és kedvelt primadonna azzal hálált meg, hogy újra elénekelte, még pedig szinte oly csengőn, szinte oly tisztán és érzéssel, a fáradtság legkisebb jele nélkül. Juhász Ilona mellett Kaposi Józsa (Roxeláne) a megszokott szép játékot és kedves alakítást nyújtotta, s énekeivel szintén gyakran aratott tapsokat, — különösen az állóhelyet megtöltő diákság tüntetett mellette lelkesülten. De z s é r y igen kitűnő volt a rettenetes basa ábrázolásában; jó és kacagtatóan ügyes Polgár Ali szerepében. Follinus helyett Bülbült Erdélyi Miklós játszotta; maszkja akkurát á la Fenyvessy Franci volt, hangja meg olyan mint a Follinusé, de már a játéka messze mögötte maradt annak a játéknak, melylyel Follinus ezt a „kellemetes“ basát olyan népszerűvé tette. Sz. Nagy Imre a francia követ szerepét olyan fásultan játszotta, mintha őt üldözte volna a szerelmi bánat és nem Szelim szultánt; se ének, se játék dolgában nem tartotta érdemesnek, hogy nyújtson valamit. Kézdi Juliska Délia szerepét igen kedvesen adta. Az előadást szép számú közönség hallgatta végig. (→)

○ A cremonai hegedűs. (A legközelebbi üjdonság.) Hubay Jenő nagyhirű dalművét, mely a fővárosi napilapok jelentései szerint majd

mindennap hol egyik, hol másik bires külföldi színpadon kerül színre mélyreható sikerrel, Pécssett is alkalmunk lesz élvezhetni a napokban magasabb célokra törekvő énekes személyzetünknek jóvoltából. Ezuttal a dalmű zenei ismertetését közöljük előlegesen; a cselekvényt mellőzzük, nem akarván a libretto ismertetésével közönségünk érdeklődését lejjebb szállítani.

Az introdukción hangulatos, tömören koncipiált, hangulatos zenekari festéssel, melyben felcsendül a szerelmi kettős motívuma, bevezet az első jelenetbe, melyben az énekar a hegedű dicsőségét zengi. A II. jelenetben fellép Ferrari, az öreg hegedűkészítő és rövid recitáció után eléneklei az u. n. hegedűdalt ugyanolyan magasztalással szólva a hegedűről, mint az I. jelenetben az énekar. A III. jelenetben megszólal Giannina, Ferrari leánya és elcsicsergi a madárdalt, ezt a jellegzetes, gazdag dallamu éneket. A IV. jelenetben következik Ferrarinak és leányának kettőse. Az V. jelenetet Gianninának „első bánat“ c. bus danája foglalja el. A VI. jelenetben halljuk Sandronak szép tenor áriáját, melylyel szorosán összefügg a due d'amour — szerelmi kettős. A VII. jelenetben Ferrari éneklei el egy áriában ifjúkorára való visszaemlékezését. A VIII. jelenetben megjelenik Philippo, a pupos hegedűs és drámai zeneképben mondja el, miképen üldözte őt a csufoló tömeg. A IX. jelenetet Sandro és Philippo rövid párbeszéde foglalja el, ezt nyomon követi a X. jelenetben Philipponak poetikus álmadosása (Reverie).

Ettől a jelenettől fogva Philippo, a szerencsétlen szerelmes, veszi át a dalmű vezérszerepét; így halljuk tőle a XI. jelenetben az Inspirations c. románcot, aztán a világhírűvé vált hegedűsölo után az avenue d'amour áriát, ehhez csatlakozik a Giannina és Philippo közti kettős. A XII. jelenetben rövid karének után történik Philippo részéről a versenyre szánt hegedűk felcserélése. A XIII. jelenetben már nyugtalanul várja Cremona közönsége a hegedűverseny eldőlését, A XIV. és XV. jelenetben találjuk e két vetélytársnak gyönyörűen phrazirozott drámai lüktetésű kettőset.

A szerelmi motívumnak nagyszabású zenekari feldolgozása után befejeződik az I. felvonás.

A II. felvonás tulajdonképen egy hosszabbban kidolgozott egyetlen egy ensemble-jelenésből áll; ebben a szerző mind a szolistáknak, mind a karnak igen szép szerepet juttat.

Végignézve a dalmű vezérkönyvét, előtünk áll Hubay Jenő fényes tehetsége; az irány, melyet a Cremonai hegedűsben követ, a kiváló modern francia zeneszerzőnek szívet lelket gyönyörködtető iránya.

Szívhez szóló dallamosság, a polifonikus részletekben is tisztán áttetsző egyszerű szerkezet, mindez bevonva egy nagyon poetikus zenei talentum ragyogó zománcával nem tévesztheti el hatását egy oly zeneértő közönség előtt, mint a pécsi.

○ A gyakorlati kereskedelmi tudományok c. folyóiratnak, mely immár hoeszu évek óta szolgálja a szakkörök érdekeit, megjelent a 134. és 135. füzete is. A gazdag

tartalma folyóirat a „Kereskedelmi és pénzügyi szemle” c. főlapon kívül, külön iveken önálló becsü munkákat is közöl s épen az utolsó füzetben fejeződik be a „mezőgazdasági könyvvitel” c. önálló mű s kezdődött meg a „pénzügyi könyvvitel” c. munka. Ugyan e füzetekben folytatódik a „közgazdasági számvitel” 41. és 42. ive is, úgy hogy e nagybecsű dolgozat is befejezéséhez közeleg, hogy helyet adjon valamely más új kötetnek. A főlapon és mellékleten kívül még egy külön melléklap is van minden füzethez csatolva, melyen a könyvvitel, levelezés és kereskedelmi számtan gyakorlati része van tárgyalva. A gazdag tartalma folyóiratot mely Zachár Gyula tanár szerkesztésében (Bpest, II. Apor u. 3.) jelenik meg, ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

Törvényszék.

§ Juhász-becsület. Ha van a nagy Pietro Mascagni szerint paraszt-becsület, a regényírók szerint művész-becsület, katonák szerint pedig katona- és civil-becsület, mért ne lehetne juhász-becsület is? És mert van, hogy tűrhette volna el Jerkovits József kéményi községi juhász azt, hogy Jerkovits Sztokó azt állította az ő birkáiról, hogy azok — uram bocsá' — rühösek? Bizony nem tűrte el, s bár Jerkovits Sztokó gazdag ember s ő is fizeti Jerkovits Józsefét, mint a község pásztorát, mégis alig várta az alkalmat, hogy szemébe mondhasa annak, hogy ne gázoljon az ő birkái becsületében, mert úgy meg úgy lesz! És ezt meg

is tette mult évi október hó 22-én, a vérméni vásáron, a mikor egy sátorban egy asztalhoz kerültek. Persze a dologból összevisszólalkozás és verekedés, a vége pedig az lett, hogy az interpelláló birkapásztor bal szemé kiütődött a verekedés közben s az arra meg is vakult. Jerkovits Sztokó tehát súlyos testi sértés büntetése miatt került vádló ügyében ma tartotta meg a végtárgyalást a pécsi kir. törvényszék. Vádlott ügyadván elő az esetet, hogy a pásztor a verekedés közben kikapta a kezéből rövid ostoronyelet s azzal véletlenül szurta ki a szemét a civakodás hevében; sértett pedig úgy, hogy a vádlott beleszurta az ostoronyelet a szemébe s így okozta megvakulását, — csak a tanúk vallomására lehetett volna valamit adni. Azonban a tanúk — köztük Mészlenovics Bogomil, a ki szabómeister s üres óráiban pedig községi segédkántor és népnevelő — kivétel nélkül nem láttak semmit, csak a verekedés végét, bár jelen voltak a színhelyen. Így tehát a végtárgyalást felfüggesztette a kir. törvényszék, pótvizsgálatot rendelvén el az ügyben. Ennekélfogva újból lesz majd szerencsénk a juhász-becsületét féltő s ezért szemévilágával meglakolt Jerkovits Józsefhez és vetélytársához is egy újabb végtárgyalás napján.

§ A sógor, ha részeg. Más ember, ha részeg, szépen hazamegy s lefekszik, ellenben Károcs Ferencné Schmidt Mária siklósi asszonynak a sógora, Vigang György nem így cselekedett a mult esztendei Ur-

napkor, hanem elment a sógorasszonya lakására s mert az nem volt otthon, hát betört a szobája ajtaját s a falról lekaasztván egy nagy falórát, azt szépen hasavította magával. Aztán később megint visszament a sógorasszonyához, a kit most otthon találván, azzal veszekedést kezdett s női becsületében mélyen megsértette. Az asszony sem maradt ugyan mindezekért adós, mert egy kulccsal beütötte sógor ura fejét, de azért a bíróságnál is feljelentette lopás büntetése és becsületsértés miatt. Vigang György ma állt e bűneiért a pécsi kir. törvényszék előtt, azonban a lopás büntetése alól felmentetett azon alapon, mert bebisonyult, hogy visszakövetelése volt a sógorasszonynak s ő nem tulajdonította el a falórát, csak követelése fejében vitte el. A becsületsértésért pedig megbocsájtott neki a panaszos s így büntetlenül került volna ki a bajból, ha a kir. törvényszék közönség elleni kihágás miatt el nem ítéli 3 frt pénzbüntetésére, esetleg 1 napi elzárásra. Ennek után úgy megörült a vádlott, hogy nyomban megkezdte büntetése letülését s holnap ilyenkorra már be is fejezi.

§ Okirathamisító unoka. Mádai József, jelenleg esséki lakosnak a mult nyáron pénzre lévén szüksége, kölcsönt akart felvenni. Kölcsönért egyik budapesti pénzintézethez fordult, bemutatván ott egy, az öregapja nevével ellátott engedélyt, melyben Lejpl Konrád megengedi, hogy azolgalmi jogával terhelte ingatlanokra az unokája által kért kölcsön erejéig a zálogjog az ő szol-

alkalma, sem ideje, sem ereje. Jolán, a néneje, épen jókor végezte el iskoláit s hogy az ősszel hasajlott s Dömeházán tanítónő lett, az atyjuk már a betegágyhoz volt láncolva, a mit nem is hagyott el többé. Csak ime most, holtan, hogy feltegyék a ravatalra s onnan kivigyék a temetőbe.

Saul tehát egyedül, egyesegyedül maradt. Tudta, hogy a nénejének jövője biztos s a kis faluban csendes, nyugodt életet fog élni, nem háborgatva hiu nagyra-vágyástól s az élet ezer csábjától, ezer veszélyétől. Hivatásának szenteli magát, mely megélhetését biztosítja s napról-napra, évről-évre nem lesz más foglalkozása ezenkívül, minthogy kijárogat a temetőbe, imádkozni az apja sirjánál, a hogy megtette azt ezelőtt is, mikor még csak édes anyjuk sirja várta kint a temetőben. Nem kell tehát most már másra, csak magára gondolnia. S hogy mi lesz vele? . . . Ejh, a halott apa ravatalánál hogy tudná még ezt a fiu megmondani? . . . Csak azt tudta, hogy bármi lesz is a sorsa a jövőben, egy célja ma is van már, a miért küzdenie kell. Hogy megoldja azt a titkot, a mit a nagybátyja az apja elől rejtegetett; hogy megtudja azt a bűnt, a mit ellene elkövetett s a minek jóvátételül erőszakolta rá a kegyelemkenyeret, a mit fiatal lelkében ő már annyira meggyűlölt, hogy szinte jól esik neki, hogy többé az apja sem rabja már annak. És úgy sejti, hogy ez a komoly, hideg tekintetű aszkéta mélyen belejátszott abba a tragédiába, a mit apjával véghezvitt az az asszony, a kinek nekik mostohájuk, apjuknak második felesége lett volna s a helyett lett annak megölője, családjuk tönkrevője s nekik egy ismeret-

lesóványította férfias, nyilttekintetű arcát s ágyának szőgezte s elvitte az élők sorából az alig negyvenöt éves derék, erőteljes embert!

Bizony nem is volt nála hiresebb férfi a megyében, mikor még a Dömeházi kastélyba bevitte első feleségét. S ma sem tudja senki, mért nem tudott ezzel az áldott jólelkű, művelt és kedves asszonynyal békeességben élni, boldogságban fürödni? A régi, vén Dömeházi kastélyban sokszor hetekig magára volt a csendes, szomorú szép asszony két kis gyermekével, míg ő odajárt Pesten, meg idegen országokban is valami nő miatt. Azt mondják ugyan, hogy nem járt hiába, mert az a szép, büszke asszony, a kit felesége halála után hozott a kastélyba, az volt, kiért elhanyagolta első nejét. De ezt senki sem tudja biztosan, s csak abból gyanítják, hogy ha nem lett volna az, nem hagyta volna el hűtlentül, mikor a miatta csinált sok adósságot nem bírta törleszteni és a Dömeházi kastély dobra került. A mint elhagyta s ezzel örökre utját vágta Dömeházi Alajos boldogulásának, a ki ha az öcsce nem lett volna, talán már évek óta ott porladna kint a családi sirboltban s nem most mennének számára készíteni az utolsó pihenőhelyet.

A mint hogy mennek is már. Az öreg Tulók Boldizsár, a ki még urasági kocsis volt Dömeháziéknál, két fiatal emberrel, kik az esperes ur cselédjei, meg egy közművessel. Utánok siet az esperes ur prémes bundájába burkolózva, mely alól ki-kiverődik a gyászos, fekete papi talár s kipiroslik az esperesi öv piros rojtja. A merre elhalad, mindenki kalaplevéve köszönti s az egész falu nevében hozzácsatlakozik a bíró, ki épen most jött ki a templomból és nagy tisztességtudással

galmi jogát megelőzőleg kebeleztessek be a kölcsönadó intézet javára. A pénzügyminiszternek azonban feltűnt a dolog, hogy miért fordul a kölcsönkérő épen olyan melege tekvő intézethez kölcsönért, mikor talált volna itt Pécsen is kölcsönadó pénzügyintézetekre s utána járattott a dolognak. Ekkor aztán kitűnt, hogy a bekelezési engedély alá irt név hamisított s Mádi József öregapja tudta és beleegyezése nélkül írta az okirat alá annak a nevével. Magánokirathamisítás miatt állt ma Mádi József ezért a pécsi kir. törvényszék előtt, azonban a kir. törvényszék a vizsgálatot nem találta elég ségesnek az ügyben s a végtárgyalást elhalasztván, a pótvizsgálatot s újabb tanúk kihallgatását rendelte el.

Határidő-naptár.

Március 6. Ujoncozás vége a hegyháti szolgabírói járásban. — Péntekesek estélye Ress Lajos vendéglőjében.

Március 7. Pécsi izr. nőegylet hangversenye a Hattyúban este 8 órakor. — Mágocsvidéki Takarékpénztár rendkívüli közgyűlése Bar.-Mágocson.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése márc. 4-én.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az indemnítási javaslat, minden

várakozás ellenére, keresztülment. Az első szónok

Szapáry Gyula gróf volt, a ki végtelenül sajnálja, hogy a kormány még csak közeledni sem akar a pártok egyesítése felé. Meggyőződött, hogy a kormány nem akarja a választások tisztaságát, nem akarja magát függetleníteni az illetéktelen befolyásoktól és végül nem akarja belátni az ország súlyos anyagi válságát. Az indemnítási javaslatot visszautasítja.

Vajay István nem fogadja el a pénzügyi felhatalmazás meghosszabbítását a kormány által szélre üzött alkotmány- és jogtiprás miatt. Majd így folytatta:

„A választási jog eltiprását illetőleg Baranyamegye hegyháti járásában is megtették a legerőszakosabb előkészületek, mert a vármegye alispánjának családi érdekei megmentéséről van szó. Ezt nem fogjuk tűrni senkitől, legkevésbé olyan embertől, a ki család és közokirathamisítás vádjainak esküdtzéki tisztázásától megssökött.”

Kapocsfy József kijelenti, hogy Stomfa, Girált és Zágráb megerősítik az ellenzékét a kiegyezés, valamint a kormányzat iránti bizalmatlanságában.

Lukács László pénzügyminiszter védekezni próbál, azonban ez teljesen feleslegesnek bizonyult, mert a többség e nélkül is megszavazta volna, a mint hogy tényleg meg is szavazta a május hó végeig terjedő indemnítást.

Következett a kereskedelmi tárca részletes költségvetése.

Sporzon Pál és Zichy Jenő gr. az iparfejlesztést sürgetik, a mit Dániel Ernő miniszter nyomban megígért.

Kosuth Ferenc külföldön mindenütt külön magyar konzulátusok szervezését követeli.

Az államvasutak tételénél Várady Károly szólott.

A holnapi napirend megállapítása után Boda Vilmos interpellált a Sárbogárd-szegzárdi vonalon előforduló vasuti mizériák dolgában.

TÁVIRATOK.

— **Róma lázban, izgalomban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Óriási az izgalom Rómában Baratieri tábornoknak legújabb csatavesztése következtében, a ki a Menelik elleni csatában 8000 olasz katonát mészároltatott le. Baratierit könnyelműséggel vádolják. A csoportosuló nép követelte elmozdítását, a mi eredménytel járt, mert a király sürgönyileg visszaparancsolta.

— **Paulayné újabb gyásza.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Özv. Paulay Edéné kis fia, Bandi, ma meghalt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó

fejezi ki részvétét a főtisztelendő esperes ur nagyságos bátyjának a szomorú halála felett.

Bizony az esperes urnak sokat köszönhet az a halott. Igaz, hogy ő volt az, a ki a második feleségével összeeskettette, épen akkor szenteltetvén fel áldozópappá; de hát est a hibáját százszor jóvátette később, mikor a bátyját megmenté a nyomortól és csak azt kívánta tőle, hogy beteg testét ápolja s gyermekei javára éljen.

Dömeházi Athanáz mikor a papi pályára lépett, tette ezt azért, mert a Dömeházi családban hagyományos szokás volt, hogy a fiatalabb fiu a papi pályára lépjen. Ugy látszik, a familia mindig félt a tönkremenéstől, s legalább a Dömeházi birtok felét akarta megtartani a családtagok kezén. Így volt ez legutóbb a két Dömeházi fiu apjánál is, a ki bizony mit sem hagyhatott volna a fiaira, ha az öccse történetesen nem kanonok, a ki az ősi kastélyt megváltotta a hitelezőktől és a birtokon levő terhet szinte kiegyenlítette s így tette lehetővé, hogy Dömeházi Alajos és Dömeházi Athanáz tekintélyes vagyont örökölhettek az apjuktól.

A bátya azonban elsiette a tönkremenést, a mi már akkor következett be, mikor még az öccs csak plébános volt s így nem segíthetett rajta. Hogy az ősi kastély megmaradjon a Dömeházi néven, azért Athanáznak összes apai jussát oda kellett volna adnia, s a Dömeházi birtoknak fele így is, úgy is elveszett volna már. Hát jobbnak látta, ha az ősi kastélyt és a bátyja birtokait veszni hagyja s a magáét megtartja, hogy ki nek a számára, azt majd megmutatja a jövő.

E szerint Dömeházi Alajos és a gyermekei kolusbotra jutottak volna, ha Athanáz meg nem veszi szá-

mukra azt a kis házat ott a plébánialak mellett s be nem telepíti oda az apát gyermekeivel együtt s nem rendel annak számára egy kis évi apanaszt, a miből megélhetett a nélkül, hogy hivatalért kellett volna alázkodnia az egykori nagyságos urnak.

Dömeházi Alajos különben nem is tette volna est. Mikor az az asszony, ki miatt elhanyagolta az áldott jó feleségét, kis apró gyermekeit s adósságokba verte magát, a miken aztán eluszott az egész ősi vagyon: mikor a feleségévé tette, rá nemsokára elhagyta, — bizony nem volt céjja semmi más többé az életének. S ha nincs mellette véletlenül az öccse abban a percben, mikor az asztalfőkből elővette a revolverét, hát bizony főbelötte volna magát. De mellette volt Athanáz és kicsavarta ujjai közül a gyilkos eszközt s aztán a lelkére beszélt és megtartotta az életnek, hogy megszenvedjen bűneiért, hogy hőséas, sorvasztó kór törje meg, a kit nem birt megtörni semmi más, csak bűnös szerelme.

És Dömeházi Alajos élt. Élt tovább, éveken keresztül, az öccse által nyújtott kegyelemkenyérből, a mire, hogy gyermekei ne szoruljanak, a lányát tanító-nőnek neveltette, a fiát pedig kiküldte az életbe gyerekkorában, hogy egyedül vivjon meg a lét bajaival. Saul örömmel ment, mert leküzdhetetlen ellenszenvet érzett Dömeházi Athanáz iránt s mindig azt gondolta, hogy az valami nagy titkot rejteget atyja előtt s a neki nyújtott kegyelemkenyeret tulajdonképen valami nagy hiba levezekléseért adja, a mit ellene elkövetett. De hogy micsoda ez a nagy bűn, nagy hiba: azt sohasem tudta, sohasem sejtette s kutatni sem volt reá sem

259. szám. **Árverési hirdetés.**
1896.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróság 1895. évi 26667. sz. végzése következtében Dr. Bodó Aladár javára Hochrein József ellen 105 frt s jár. erejéig foganatosított végrehajtás útján lefoglalt és 300 frtra becsült litograph gépből álló ingóság nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a pécsi kir. járásbíróság 3688. 1896. sz. végzése folytán 90 frt 37 kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi márc.

hó 1. napjától járó 5% kamatai és pedig összesen 40 frt 74 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Pécsen, Majláth-tér 6. sz. leendő eszközlésére 1896. évi márc. hó 14. napjának d. u. 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfog adatni.

Kelt Pécsen, 1896. évi február hó 29. napján.

Fonyó István.
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Havi részlet 3 frt osak

Havi részlet 3 frt osak

RÉVAI TESTVEREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvkereskedése által (Budapest, Váci-utca 1. sz.)

valamint minden könyvkereskedésben kapható

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI

100 kötetben diszkútióban 250 forint.

A sajtó némely nyilatkozata Jókai Mór összes művei nemzeti kiadásáról.

JÓKAI MÓR.

Az ő nevével kezdjük e lap szövegét mi is, szívtünk szerint szólva olvasóinknak róla, ki ez ötven év alatt annyiszor szól az ő szívköz. Mert nincs művelt ember, alig van irástudó ember az országban, ki Jókainak ne lenne sokszorosan adása az esztetikai, erkölcsi gyönyörűségekért, melyeket műveiből élvezett, a tanulságokért, melyekkel azokból gyarapodott, a ragyogó leírásokért, melyekkel képelete onnan megtelt, a lelkesedésért, mely felvillanyozta, a mély hangulatokért, melyek reá átömlöttek, a könyvekért, melyeket az ő művészi eszközzei a lélekből fakasztot-

tak, az egészséges kacajárt, melyre tiszta humorával megnyitott. Ötven év óta busog a forrás, kiapadhatatlan hőszóval annak az istenáldásnak, melyért az antik műveltség külön kultuszt irt elő külön templomokban: ez a költészet. De mit köszön Jókainak fél száz éves költői munkásságáért a magyar nemzet. A magyar széppróza az ő fellépésével kezdődik, előtte nincs. Létezik erőteljes retorikai nyelv, mely felveszi az elbeszélő, megbirja a drámai formát, — de a hajlékonyságot, színt, zenét, szókincset, a népiesnek a művészivé fölfeljődését, a jellemzettséget, eleven életet Jókaitól kapta Csodálatos istenadományja ez a lángélesnek, mely életében nagy

műveket és életével korszaktot alkot. Jókai nélkül sem a mai irodalom, sem annak szerencsés tovább fejlődése, sem közönsége, ennek fogékonysága, színvonala nem képzelhető. Az ő termékeny és termékenyítő szelleme csinált a magyar elbeszélésnek piacot, szoktatta magyar könyvhöz az olvasók szíveit; az által, hogy népszerűvé lett, népszerűvé tette az irodalmat is. Az ő nyomán járt, tőle tanult a többi mind, a ki ma írni tud és olvastatik. Jókai a tölgly, mely körül falkolája, erdőkultúrája rámadt a szépirodalomnak ugyszólva "agától. Atyamesterünk, mintaképünk volt Jókai Mór mindannyiunknak az írás művészeté-

ben. Tekintetek el a magyar széppróza termékei közt attól a kettőtől, a mit ő a félszáz esztendő alatt megirt; választások el őt és hatását tanítványaira a modern magyar szépirodalomtól: mi marad? azok, kik látte utat törtek, nem vagyunk hálátlanok irántuk, kik előtte tekintélyek, mesterek voltak, ha kimondjuk, hogy az ő művészetük idegen mintákat követett a Jókai nélkül a magyar széppróza fejlődése is kozmopolita irányt, szárnyakat kapott volna. Jókai a nemzeti géniuszról megihletve, ehhez vezérelte a mai irodalmat "Budapesti Hirlap" 1893. november 4.

2000 iven, erős papíron, nyolcszázrét alakban, diszkútióban.

Kötetenként átlag 2 1/2 ivvel. Félévenként 10 kötet jelenik meg és küldetik meg egyszerre.

Gyűjtőknek

husz rendelés után egy diszkútiós 250 forint értékű tiszteletpéldányt, egyes rendelések után készpénzjutalékot fizetünk — Gyűjtőik ingyen adatnak.

JÓKAI MÓR összes műveinek nemzeti kiadása

mindenki által beszerezhető

3 frtyai havi részletfizetés mellett.

Az eddig megjelent 4 sorozat illetve 40 kötet tartalma összesen 800 nyomtatott iven.

1. Erdély aranykora.	22. Vadon virágai.
2/3. Törökvilág Magyarországon I/II.	23. Erdélyi képek.
4/5. Egy magyar nábob I/II.	24. Új földesur.
6. Kárpáthy Zoltán.	25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.
7. A jaicsárok végnapjai. — Fehér rózsá.	26/27. Egy az Isten I/II.
8. Hétköznapok.	28. Mire megvénülünk.
9. A régi jó táblabírák.	29/30. A községi ember fia I/II.
10. Csataképek a magyar szabadságharczából.	31. Az elátkozott család.
11/13. Dekameron I/III.	32/33. Névtelen vár I/II.
14. Arnyképek.	34. Felfordult világ. Észak honából. A debreczeni lunatikus.
15. Szegény gazdagok.	35. Szélesend alatt. Az életből elleve.
16. Népvilág.	36. A magyar előidőkből. Egy asszonyi hajszál.
17. Politikai divatok.	37. Novellák.
18. Szomorú napok.	38/40. Színművek I/III.
19. Véres könyv.	
20. Délvirágok. — Oceania. —	
21. Hangok a vihar után	

Aki csak teheti, szerezzé meg azt a teljes Jókai kiadást, a melyet legnagyobb írónk ötvenéves jubileuma alkalmából rendez egy tekintélyes bizottság.

Tehetős magyar közönség, becsületbeli dolog, hogy megvegyed ezen könyvgyűjteményt, mely nemcsak a magyar nyelven írottak között páratlan, de legbecsesebb mindazok között, a melyeket a mai világ produkál. Az utolsó 50 év magyar társadalmának kétezer éves bibliája, egy egész könyvtár ez az összes kiadás. És nincs egyetlen lapja is, a mely ne volna értékes, szórakoztató és a maga nemében tanulságos. Nem márol holnapra olvasni való könyvek ezek, hanem egy vagyon, melyet az apának meg kell szereznie, hogy fiára hagyhassa örökül.

Meg kell hát szerezni minden tehetősebb magyar embernek ezt a gyűjteményt. Magyar könyvtár nem képzelhető el nélküle, nem is könyvtár, ha nincs benne az összes Jókai. "Magyar Hirlap" 1893. nov. 4.

Havi három forintos részletfizetéssel bocsátja ki a cég Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadását. A nemzeti kiadásnak ára kétszázötven forint, a mely törleszhető tetsz s szerint, de legalább három forintnyi csekély havi részletfizetéssel. A nemzeti kiadás kötetei gyönyörű, valóban művészileg készült kötésben jönnek az előfizetők kezébe. Mi a magunk részéről legmelegebben ajánljuk olvasóinknak ezt a vállalatot. "Pesti Napló" 1894. márcz. 1

A kiadók — Révai Testvérek — legdicsérendőbb dolgot azonban akkor cselekedtek, mikor mindenkinek hozzáférhetővé akarván tenni, részletfizetési módokkal terjesztik a magyar könyvpiac és örökbecsű nagy vállalatát. Sokkal nagyobb s gazdagabb irodalom, mint a miénk, büszke lehetne ily gyűjteményre, mely külső kiállításánál fogva is haladást jelent a magyar könyvkiadás történelmében.

"Egyetértés" 1896. jan. 15.

RÉVAI TESTVEREK irod. intézet részvénytársaság könyvkereskedéséből **BUDAPESTEN, IV. Váci-utca 1.** ezennel megrendelem:

Fizetendő Budapesten.

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEINEK NEMZETI KIADÁSÁNA

100 kötetben, 2000 iven. — 100 vászondiszkútióban 250 frtyért.

1. Utánvétellel félévenként 10-10 köt. 25 frtyai utánvétellel
2. Havi részletfizetéssel, még pedig:
 - a) Havi 3 frtyos részletfizetés mellett, egyelőre az I. sorozat szállítását kérve.
 - b) Havi 4 frtyos részletfizetés mellett, egyelőre az I-II sorozatot kérve.
 - c) Havi 5 frtyos részletfizetés mellett, egyelőre az I-III sorozatot kérve.
 - d) Havi 6 frtyos részletfizetés mellett, egyelőre az I-IV sorozatot kérve.

A további sorozatokat 10-10 részlet lefizetése után.

A részletfizetések be nem tartása esetén sziveskedjék a cég az esedékes összeget postai megbízás útján, a posta költség hozzászámítása mellett behajtani. A postai megbízás be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes mű vételára esedékesé válik.

Aláírás és pontos cím:

A nem kívánt módosítók átvisszandók.

A legkitünőbb

és

legolcsóbb

hektograf-

anyag

kapható

T a i z s J ó z s e f

könyvnyomdájában

P é c s e t t,

Mária- és megye-utca sarkán.